

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De modo colendi Deumin SS. Eucharistia ante & post co[m]munionem[m].
Cap XVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

se impendet, experietur Dei beneficio, sua magis ac magis in dies perfici opera, & se magnis passibus ad perfectionis apicem, & cum magno Dei gustu, & eximio maioris eius gloriæ incremento à Deo attolli.

Porro supposito operum nostrorū sine perfectissimo, quem supra in secundo puncto huius exercitij explicauit, modus benè & perfectè operandi (quod solum restat) præter multa alia, quæ in peculiari Opusculo de hac re alias recensui, nunc declarandus est.

Primò. Vt fiant sine vilo peccato deliberato plenè, præstat hoc, præmissa oblatio operis Deo facta. *Si orationem operi præmiseris*, inquit S. Ephraem de orando Deo, *aditus peccato in animam non patebit.*

Secundò vt fiant pura intentione, quam explicatam habes supra cap. tertio.

Tertio, vt fiant iuxta: Reg. Comm. *cum omni diligentia in Domino.* Quomodo fierent Christo visibiliter spectante. Hoc est, *solicium ambulare cum Domino nostro*, Deo id requirente à nobis.

Mich. 6.
8.
Eccli. 33.
23.

Quartò, vt fiant accommodatè ad finem, ob quem instituta sunt, & à viris perfectis fiunt, iuxta illud: *In omnibus operibus tuis præcellens esto*: & vt fiant iuxta morem receptum & probatum eo in loco, in quo degis.

I. 2. c. 7.
vitz.

Quintò. Requiritur, vt fiant adæquate ad lumen internum quod habemus de modo ea faciendi, vt faciebat B. Aloysius noster, quod lumen oritur partim ex dictamine ipso luminis naturalis, partim ex doctrina acquisita per multiplicem extrinsecam instructionem, per lectionem vel audicionem haustā, partim ex intrinseco Dei lumine infuso, quod docet, quæ fugienda, quæ adhibenda sunt ad benè operandum.

Sextò. Requiritur, vt fiant cum magno feruore animi seu actuum intensione. Hæc quinque si adfuerint, verè dici poterit, talem ambulare coram Deo, & in conspectu, ac præsentia Dei, quia non aliter faceret res, si videret oculus Christum, sua opera spectantē; adhiberet enim ad ea has sex conditiones, vt Sancti in cælo adhibent perfectissimè, quia Deum vident, ipsa Dei visione id præstante. Et talis præsentia Dei est practica, vtilis homini propter merita, & propter profectum in virtutibus insignem, & propter ædificationem aliorum in operibus externis, sed maximè propter gustum Dei, qui hoc modo operibus factis delectatur, tanquam iis, qui eius gratiæ donis cooperantur, & Christi meritorum fructus amplissimos repræsentant, in vita & moribus suis internis & externis: ornant S. Ecclesiam, & curiam cœlestem: confundunt dæmones Christi hostes: viles sunt viuis & defunctis iustis: & id assequuntur, propter quod sunt creati à Deo, & tam multis naturæ & gratiæ beneficiis ob Christi merita ditati:

Porro nemo multitudine horum actuum se obruendum putet, aut de eorum praxi desperet, sensum enim iis frequentandis alluaciendus est animus, nec ipso initio huius exercitij, statim à tyronibus, circa omnia puncta huius Opusculi, mens occupanda est, sed modò circa vnum genus, modò circa alterum. Et reuocandum est hoc loco, monitum S. Iohannis Climaci: *Non te, inquit, ea quæ dicta sunt, perturbent: nemo nunquam repente vno sinu passu, scala omnes gradus conscendere potuit.*

Hæc nunc sufficiant, hoc loco, de modo benè operandi: de quo, ex professo fusè agam, in Opusculo, de negotiatione cœlesti toto libro secundo, & egi in alio Opusculo, de secundo F, hoc est, *de Faciendis benè omnibus rebus quæ placent Deo.*

De modo colendi Deum in Sanctissima Eucharistia, & vt Sacramentum; & vt, Sacrificium est.

Ante communionem vel Sacrificium Missa.

Consideranda primum est excellentia Sacrificij; quæ sumitur primò, ex eo, quod in illo offertur, scilicet. Christus D. ratione Humanitatis suæ, quia quia nihil est creatum excellentius, ideo nomine eius actio ipsa sacrificandi omnes alias actiones creatas excedit, etiam Sanctorum actus Deum in cælo laudantium.

Secundò. Ex ipsa ratione Sacrificij, quæ includit transmutationem, & transubstantiationem rei, quæ offertur. Hæc enim supernaturalis quiddam est, & quidem in altissimo rerum ordine supernaturalium; siquidem in aliis rebus supernaturalibus tantum ex obiecto desumitur, hic verò etiam ex ipso modo in Entitate Sacrificij, quæ quia totius substantia omnino secundum omnes partes suas, est substantialis, & supernaturalis, maximè conuersio in alteram substantiam nouam, quamuis res, quæ sacrificatur esset naturalis, adhuc ipsum tale Sacrificium supernaturale esset.

Tertio. Ex valore huius Sacrificij, qui ex opere operato infinitus est, sicuti & merita Christi, & Passio, (et si non tam ample) ac proinde ex se tam Deo placet quam placuit actus moriendi in Cruce, cum pro redemptione nostram suam tradidit pro nobis.

Quartò. Ex significatione quam habet, scilicet, quia est repræsentatio Passionis Christi & mortis: cum ergo Passio & mors Christi res quædam stupenda, & humanum excedens caput fuerit, ac nouum quid in hoc mundo insolitumque, sicut erat insolitum Deum ipsum mori

quod si in blasphemiam esset si dicerem in veteri lege ita representatio huius rei tam mirabilis, excellens quoddam & stupendum sit, necesse est.

Quintò. Ex te, cui hoc Sacrificium offertur, quæ est solus Deus, adeò vt nulli Sanctorum etiam Beatissimæ Virgini, nec omnibus Sanctis simul possit hoc Sacrificium offerri, sed soli Deo, sicut si esset aliqua res, quæ in solius Principis vsum cederet, aliis rebus, quæ ei sunt communes cum aliis, esset excellentior: ita hoc Sacrificium omnes alias actiones superat, idque nõ ex morali quadam æstimatione, ex qua V. G. vestes, Tiara, sigilla Pontificia ad eius solius vsum sunt destinata, sed ex ipsa intrinseca rei natura, adeò vt ne Deus ipse per totam omnipotentiam suam facere possit, vt Sacrificandi actus vlli alij, quam sibi, fiat. Quod si honor & adoratio latræ hoc habet, vt nulli nisi soli Deo, exhiberi possit, actus sacrificandi adhuc præstantior erit, quia in se habet quandam modum peculiarem Deum honorandi, ratione rei, quæ offertur, nempe Christi Humanitatis.

Sextò. Quia est intrinsecè actus, qui nullo modo pendere potest immediatè ab aliqua Potentia creata, tanquam à causa principali, ne quidem secundum rationem genericam proximam. Nam V. G. actus amoris erga Deum, vt finem supernaturalem, est quidem supernaturalis, qui tamen à Potentia vitali tanquam à suo principio immediatè pendet, ita, vt si supernaturalis non esset ille actus, verè homo per Potentiam vitalem posset esse causa, principalis vitalitatis. At in transubstantiatione panis & vini in Corpus & sanguinem Christi, nihil est, quod posset à Potentia creata, (à qua fit) effici, tanquam à causa principali immediatè. Potentia enim quæ immediatè attingit actum sacrificandi in Sacerdote, est Potentia motiua efficiens loquutionem, seu formam Consecrationis, loquendo, quæ ex se non est apta facere mutationem substantialem: ac proinde in Sacrificio ne secundum quidem rationem genericam respicit tanquam causa principalis suum effectum, considerando mutationem substantialem etiam vt præcisam à supernaturalitate. Quamuis enim Potentia aliqua creata sit causa mutationis substantialis, vt est potentia generatiua, Potentia tamen loquutiua, quæ est immediatè efficiens actum Consecrationis non est apta per seipsam causare ex natura sua mutationem substantialem totalem.

Septimò. Quia Sacerdos hoc Sacrificium peragit in Persona Christi: ita ergo se gerere debet in eo, ne quid committat, quod dedecet Personam Christi. Sicut legatus sustinens Personam Regis cauet, ne quid indecorum committat.

Secundò Consideranda est necessitas huius Sacrificij: illo enim, qui sunt in hoc mundo &

Purgatorio egent, hi, vt liberentur, ad celos tingent; illi, vt continuis Dei prædictis adiuuentur, quò possint liberari à necessitatibus corporalibus & spiritalibus, quæ omnes in memoriam reuocandæ sunt, & quasi totus mundus retrò te sacrificantem staret, clamans ad Deum, & necessitates suas proponens, Primò enim in maxima necessitate sunt malè viuentes Catholicis, Hæretici, Schismatici, Iudæi, Infideles, & Iusti tepidi, afflicti scrupulis aliisque tentationibus internis, Pauperes, ægroti, incarcerati, gre alieno grauati, persecutiones aliorum sustinentes, iniuste infamati & accusati: bonis verò operibus intenti, vt iis, qui versantur in auxiliis animarum docendo, concionando, Sacramenta administrando, vilia obsequia obeundo, res bene succedunt in his & in aliis actionibus. Cum ergo tot ac tantæ necessitates sint, affectus deuotionis debet esse illis proportionatus, vt singulis Diuini auxilij particulam impetres, porrectis per te in Missa eorum supplicibus libellis, & Diuinae Misericordiae serid commendantis.

Tertiò considerandum est gaudium, quod Sanctissima Trinitas, Cælestes, & Animæ beatas percipiunt ex deuota celebratione Missarum, non tantum, quia bonum opus est, vt alia opera, sed quia à Christo Testamento loco relictum ante mortem, idque ex maximâ eius Charitate, quâ in finem voluit diligere suos, & quia est representatio mortis Christi, quâ mediante peccata nostra deleta sunt, & homines redempti, Sancti saluati, & alij adhuc in carne viuentes tot beneficiis cumulati: quæ omnia, quia maximè placent Deo, ipsa etiam actio sacrificandi, & vt representatio causæ tot honorum, & vt noua impetratio aliorum beneficiorum in Dei cultum & honorem redundantium, sine dubio valdè placet vide ergo ne quid in sacrificando facias, quod, quantum est in te, hanc SS. Trinitatis Sanctorumque lætitiâ ex odore huius Sacrificij ptouenientem, interturbet.

Quartò considerandum: Cum hoc sacrificium representet Christi Passionem & mortem, est veluti quædam imago: Quocirca nil turpè à te in ea ponatur, quod Dei oculos offendere possit: & est veluti actio transiens Christi mortem exprimens; quare nullus ineptus gestus à Spectatoribus eius, qui sunt Sanctissima Trinitas, Christi Humanitas in Cælo, Angeli & Animæ beatæ, notari debet: præsertim, eum Sacerdos Christi Personam gerat, dum sacrificat. Si ergò præsentè Rege in theatro agès Personam eius, & aliquam actionem exprimens, dares operam, vt antè illum bene in te referres, adest enim, qui defectum notet, & cui dedecus quoddam, malè partes eius sustinendo, facis; ita cum Christus quem in hac Sacra Tragœdia refers, ad sit, vide, vt ita te geras, quæ admodum decet Christi Personam se gerere, in

te representatam. Est etiam hoc Sacrificium veluti Thymiana quoddam, spirans Dei odorem suavitatis; videndum est igitur, ne fœtor aliquis tui, odoris fragrantiam ex eo proueniens perturbet: vt Deus Pater dicere possit: *Ecce odor filij mei, sicut odor agri, cui benedixit Dominus.* Est quoque hostia quædam, & placenta, vt ait David. Deo oblata, & panis propositio- nis, & Manna cœleste: omnis ergo amaritudo abesse debet. Est Hymnus Sacer, & Epicedium, ante Christi mortem compositum, & ab Ecclesia Sanctissimæ Trinitati cani solitum: quocirca caue, ne quid absonum tuâ culpâ audiatur, quod suauissimam harmoniam verborum, & orationum dissipet. Et quia tempore Missæ datur tibi commoditas cum Deo agendi, omnes- que mundi necessitates exponendi, decenter & feruenter id transige. Sicut ergo ad Regis conspectum admissum, turpè esset ac indecens oculos retrouertere, vel taciturnitate & hæsitatio- ne loquendi insultam reddere legationem, aut frigide grauissima negotia tractare; ita indecens est valde, si oculos mentis tuæ auertas à Deo, cogitationes tuas transferas alio, vel nescias quid Deo proponas, & sine ardore deuotionis; & ne dū Agnus cœlestis in Sacrificio ardet atque absumitur, tu frigidus tantæ flammæ assistas.

Quintò Considerandum; quàm malè innu- meri hominum per vniversum mundum Deo feruiant, quot & quanta committant peccata contra legem naturalem & Diuinam, ipsi etiam Religiosi, qui maioris perfectionis obligatione tenentur: quàm multi sunt, qui Dei obsequio non tam perfecte se, quàm possent, tradi- derunt, in tot rebus otiosis ludicisque versan- tur, nec vt deberent de Deo semper cogitant, & loquuntur, nec in eo sunt positi, vt quàm maximè Deus ex illis, & in illis glorificetur: quæ omnia considerans, tactus dolore cordis intrinsecus, excita in te vehementem & ardentem cordis affectum erga Dominum tuum tam parum ab hominibus honoratum amatumque ac veluti in compensationem omnium peccatorum & defectuum, da operam, vt hoc Sacrificium offeras eâ intentione & deuotione, vt, si fieri posset, obliuiscatur eorum, quæ sunt ab alijs contra suam sanctissimam voluntatem; & vt more nostro loquamur, totus resoluatur in gaudium & exultationem ex suauitate Sacrificij à te in eius honorem oblato, non tantum propter valorem, quem habet, ex opere operato, sed etiam ex opere operantis.

Sextò, ex altera parte Considera, cum quâto amore & seruore laudetur in cœlis & ametur Sanctissima Trinitas à Spiritibus Cœlestibus & Sanctis animabus, præsertim ab anima Christi & Beatissimæ Virginis, & aliorum illustrium Sanctorum. Quocirca cogita te cum alijs Sacerdotibus in hac vita esse veluti in Cho-

ro Musico constitutum, vt illis tam suauem sonum edentibus in cœlo, tu quoque cum alijs Sacerdotibus non abfimilem edas concentum laudum & precum, ne quodammodo, vt in humanis rebus accidere solet, veluti pudore afficias (loquendo more nostro) illos Beatos tam suauiter Deo continentes, & tuæ vocis dissonantiâ incundissimam illam Harmoniam per- turbes.

Consideratis ijs, quæ excitare possunt in te affectum deuotionis ad celebrandum cū omni puritate & seruore cordis Missæ Sacrificium, constitue certum finem, propter quem illud Domino Deo ad gloriam eius & honorem vis offerre, V.G. pro Gentium reductione, pro conuersione Hæreticorum, &c. Quando autem illud offeres pro re aliqua, circa quam dubitari, possit an indigeat huius Sacrificij oblatione, substatue aliam certam, de qua dubium esse nõ possit, V.G. quando pro mortuo aliquo celebra- bras, vt liberetur è Purgatorio, dubium esse potest, fortè iam est ille liberatus inde, tunc ali- quam aliam necessitatem substatue, V.G. conuersionem Infidelium. Certum enim est rem hanc egere maximo Dei auxilio, quod Missæ oblatio impetrare potest. Porrò quando nullâ obligatione teneris pro re aliqua determinatâ, sed in tuo arbitrio positum est illam pro qua- cunque re velis offerre, tunc propter hos fines (nisi alia maior necessitas urgeat) illam offeres: Primò pro remissione peccatorum tuorum quoad culpam & pœnæ obligationem. Secundo pro beneficijs omnibus tibi à Deo ad hoc tempus concessis. Tertio pro necessitatibus ijs, quas eo tempore seridò Domino commendata soles dirigendo tamè vterius hos fines ad Dei Gloriam, & intimum eiusdem gustum & consolationem, & ad recognoscendum eum, tanquam Supremum Numen cui subiecta sunt omnia creata.

Hoc factò ex ardenti affectu erga Dei honorem & gustum, vt scilicet quàm maximam gloriam & consolationem percipiat Sanctissima Trinitas ex tuo Sacro; Roga primò. Deum Patrem vt cum eo affectu det tibi in Missa Corpus Filij sui, cum quo illud in Incarnatione dedit Sanctissimæ Virgini, & cum illâ donorum cœlestium copiâ, quam illa in Christi Conceptione percipit. Secundo. Deum Filium, vt se tibi det cum eo affectu & copiâ donorum, quâ se Beatissimæ Virgini Matri suæ dedit tunc, dum eum concepit in sanctissimo utero suo. Tertio Deum Spiritum Sanctum, vt tam mundum, tã ardens diuino amore & tam plenum donis diuinis corpus & animam tuam efficiat antea, & per Aduentum Sanctissimi Sacramenti, quâ mundum, ardens, & plenum reddiderat corpus & animam Sanctissimæ Virginis, dum Christum Dominum conceptura erat & concepit. Quarto. Beatissimam Virginem, vt tibi impetret tam per-

perfectum amorem erga Christum Dominum, quam perfectè illa ipsum amabat, dum cum eo in hac vita conuersaretur. Quintò. Omnes Spiritus Angelicos; vt tibi impetrent tantam erga Sanctissimum Sacramentum reuerentiam, quantum ipsi Christo exhibuerunt ei ministrantes, & nunc exhibent in celo. Sextò. Omnes Sanctos, vt tibi impetrent tantam deuotionem erga Sanctissimum Sacramentum, cum quanta ipsi eum in hac vita suscipiebant; & tantum ex Sacra Communionem in virtutibus augmentum, quantum ipsi ex ea habuerunt. Septimò. Christi denique Humanitatè roga, vt cum eo affectu se tibi in Sanctissimo Sacramento communi- cetur, cum quo in Cruce animam suam dedit pro nobis, & cum quo Sanctissimum hoc Sacramentum in memoriam suæ Passionis instituit, & cum eâ caelestium donorum accessione, quæ respondeat illius meritis per vitam Passio- nem, & mortem suam pro humano genere ab ipso acquisitis in beneficium nostrum.

Paulò ante Communionem considerabis actus *Amoris* quo prosequitur Sanctissima Tri- nitas Humanitatem Christi, & illius, quo ean- dem in hac vita prosequatur Beatissima Vir- go, & nunc prosequitur; & cum eo, quo eum alloquebantur & excipiebant Sancti aliqui, quando illis visibiliter apparebat, vt Sancto Frã- cisco, Sanctæ Catharinæ Senensis, Sancto Igna- tio. *Deuotionis* cum qua ad Communionem ac- cedebant quidam Sancti, vt S. Ignatius, B. Aloy- sius, B. Stanilaus, &c. *Amoris*, quem Christus ha- bebat erga nos, dum Sacramentum hoc, quasi Testamentum in sui memoriam, & salutem no- stram institueret. Et similes affectus in te excita erga Christum, qui venit ad te, tanquam Crea- tor ad Creaturam, Dominus ad seruum, Pater ad Filium, Amicus ad amicum, Redemptor ad vile mancipium, Magister ad discipulum, me- dicus ad ægrotum, Frater natu maior ad Fra- trem natu minorem. Plenus omnibus thesauris per vitam, Passionem, & mortem suam acqui- sitis, in remissionem peccatorum nostrorum, & largitionem donorum Gratia & Gloria. Ex his affectibus excitatis magno cum desiderio eum expecta, & cum interno amore recipe ve- nientem.

Post Communionem, vel Sacri-
ficium Missæ.

Symplicia Eucharistiæ hi erga Christum sump- tum affectus in te sunt excitandi. *Primò Humilitatis*. Hamilia te profundissimè ob aduen- tum tanti Domini, reuocando in memoriam cum dolore. *Primò* peccata vitæ præterita. *Secundò* imperfectiones & tepiditatem præsen- tem. *Tertiò* naturæ tuæ vilitatem collatæ cum Christi Diuinitate. *Quartò* perfectiones Chri-
Lancijj Opf. Tom. 2.

sti in quantum Deus est & Homo.

Secundò Adoratio. Adora Primò. Sanctissimam Trinitatem in Eucharistiâ existentem. *Secundò* Christi Humanitatem intra te nunc existentem. *Tertiò* eundè existentem in tot locis SS. Ecclesie, in quibus conseruatur Sacra Eucharistiâ, gau- dendo de eius cultu & honore; ijs in locis, in quibus valde frequentatur & colitur, & dolendo de exiguo cultu in illis locis in quibus non valdè honoratur, vel etiam blasphematur. *Quartò* Christi Animam speciatim tanquam plenissimam omnibus sanctitatis ornamentis & meritis, & tam antiquo ac constanti facun- doque erga te amore. *Quintò* Christi Corpus tam multa, & acerba & indigna propter te pas- sum, & tandem occisum, oscula spiritalia im- primendo ijs corporis partibus, quæ magis tui causa fuerunt doloribus & vulneribus excru- ciata.

Tertiò Gratiarum actio. Gratias age ex intimo affectu. *Primò* pro eius aduentu in hac Com- munionem. *Secundò* pro eius aduentu in Incar- natione. *Tertiò* pro tot meritis & exemplis virtutum ab eo, dum viueret, collectis & reli- ctis in beneficium tuum. *Quartò* pro Institutio- ne huius Sanctissimi Sacramenti & aliorum. *Quintò* pro eius morte & nostra Redemptio- ne. *Sextò* pro eo, quod te ad Sacerdotiũ euexe- rit. *Septimò* pro beneficio Creationis. *Octauò* pro Conseruatione. *Nondò* pro conuersione ad Fidem. *Decimò* pro iustificatione. *Vndecimò* pro vocatione ad Religionem. *Duodecimò* pro perseverantia in statu gratia & Religionis. *Decimotertiò* pro patientia eius in tolerando tot peccatis tuis & aliorum, ac imperfectioni- bus. *Decimoquartò* pro Sanctitate tot Sanctis concessa. *Decimoquintò* pro tribulationibus, quibus es vnquam exagatus. *Decimosexto* pro assidua perfectione tua in via perfectionis. *Decimoseptimò* pro beneficijs peculiaribus in- signibus, quæ nulli desunt propria. *Decimo- octauò* pro eo vel ijs, quæ tibi mediata vel im- mediata concessit. *Decimonondò* pro omnibus alijs generalibus & particularibus, quæ alicui creaturæ Deus adhuc concessit, & imposteram concedit præsertim quæ dedit ipsi Christi Hu- nanitati SS. Matri eius, & alijs Sanctis ac electis: *Vigesimalò* pro Institutione tui Ordinis si reli- giosus es. *Vigesimoquintò* pro propagatione eiusdem. *Vigesimoquintò* pro tot tribulationi- bus, quibus vexatus est, & adhuc vexatur. *Vige- simotertiò* pro tot Sanctis & doctis hominibus ei datis, *Vigesimoquartò* pro tot ad eam suauiter & mirabiliter vocatis: *Vigesimoquintò* pro fructu ab eo in vniverso mundo edito. *Vigesi- mosexto* pro tot bonis amicis, qui eum valdè amant, *Vigesimoseptimò* pro tot aduersarijs eum persequentibus quia præbent ei materiam meritum.

Quartò Oblatio. Offer Sanctissimæ Trinitati
G San-

Sanctissimum Sacramentum, quod suscepisti, ad eius gustum honorem & consolationem pro omnibus beneficijs ab ea acceptis tuis & aliorum, pro peccatis omnibus tuis, & aliorum, pro necessitatibus tuis, & aliorum, præsertim tuorum & tui Ordinis viuorum ac mortuorum amicorum, & inimicorum. Offer Christo suscepto in vnione eius meritorum & Sanctorum membrorum eius. Primò Animam & Corpus tuum cum omnibus potentijs membris sensibus, actionibus & cessationibus ab ijs, desiderando tantum rerum omnium tuarum sanctitatem, vt sis perpetuum quoddam holocaustum, ardens ad gustum & honorem Diuinæ Maiestatis, & quodammodo te consumens, & in nihilum redigens parè propter Dominum Deum tuum. Secundo. Voluntatem moriendi potius, vel quiduis aliud tolerandi, quàm offendendi eum peccato deliberatè factò mortali vel veniali. Tertio. Perfectiora semper eligendi, & in æquè perfectis ea, quæ magis repugnant sensibus tuis, iudicio, voluntati, & honori, quantum spes maioris diuinæ gloriæ patitur, vt ita quàm maximè sis similis Christo crucifixo. Quarto. Perseuerandi in obseruatione Dei mandatorum & consiliorum & Regularum vitæque perfectæ ac tribulationibus plenâ. Quinto. Patiendi multa graua, putata pro leuibus; pro Christo. Sexto. In omnibus actionibus tuis nullum alium finem, quàm ipsiſſim Deum quærendi. Septimò. Omnes homines, si fieri posset, ad eius maximum amorem conuertendi, vel conuersos esse sciendi.

Quintò Petitiõ. Pete à Christo feruenter. Primò remissionem peccatorum tuorum quoad culpam & pœnam. Secundo perseuerantiam in eius gratia & vita sancta. Tertio tribulationes acres, frequentes, diuersas, personales, habitas pro leuibus, occultas, sine causa ex parte tuâ, & sine peccato tuo & aliorum tribulantium. Quarto perpetuum augmentum Humilitatis, Paupertatis, Castitatis, Obedientiæ, Fidei, Spei, Charitatis, Prudentiæ, Iustitiæ, Fortitudinis, Temperantiæ, Patientiæ, Deuotionis, Orationis, Discretionis spirituum, Passionis mortificationis, Puritatis cordis quàm maximâ, & aliarum virtutum.

Pete putum habere cor ab actibus malis materialiter & formaliter, immeritorijs, tepidis, habitibus vitijs, motibus passionum inordinatarum, obligatione pœnæ temporalis nunc, & in hora mortis tuæ.

Pete gratiam in omnibus actionibus tuis quærendi hoc, quod natura, perfectio & mortificatio exigit; omnes actiones tuas tam intense eliciendi, quàm sunt habitus infusi & acquisiti in te; & vt actiones tuæ cognitioni adæquatè respondeant; vt in omnibus perfectissimè respondens diuinæ gubernationi; diutissimè viuendi cum magnâ sanctitate, & fructu

animarum; affligendi corpus asperimè sine detrimento maiorum bonorum, præsertim fanitatis: vtiliter concionandi, conuertendi, consensiones audiendi; dolores aliquos acres colicos, vel alios apto tempore sentendi, vt eorum sensu exoluas debitum pœnæ temporalis. Pete denique vt, quàm simillimè fieri potest, ita dirigantur omnes tuæ potentia, sensus, membra; actionesque tuæ, quemadmodum eius Diuinitas dirigebat easdem res Sanctissimæ Humanitatis.

Pete etiam à Deo Patre Primò Ecclesiæ Sanctæ Pastorum vigilantiam, & vitam exemplarem, conuersionem Infidelium, Hæreticorum, Schismaticorum, Peccatorum, Tepidorum, multiplicationem & progressum perpetuum perseuerantemque Sanctorum. Secundo. Regibus ac Dominis temporalibus Religionis ac Iustitiæ amorem, mutuam concordiam, in negotijs civilibus licitis successum. Tertio. Afflictis in morbo & paupertate auxilium & solatium; in persecutionibus hominum patientiam, & ab ijs, si id sit cum maiori Dei gloria coniunctum, liberationem. Quarto. Aduersarijs tuis multa gratiæ & gloriæ dona. Quintò. S. Ordini tuo vel Congregationi mortificationem omnium passionum, deuotionem, adificationem, zelum animarum & fructum perpetuum in virtute ac literis progressum, in tribulationibus protectionem, sufficientiam bonorum temporalium, abundantiam operarij pro vinea Domini. Sextò. Defunctis tui Ordinis vel Congregationis ijs præsertim, qui nuper obierunt, vel qui suffragijs communibus commendati sunt; & his, qui tui Aduersarij fuerunt: Cognatis, amicis, reliquis, præsertim ijs, qui vel nullis, vel valde exiguis suffragijs iuuantur, vt liberentur à Purgatorij pœnis quàm primum, & in caelo tui sint peculiaris Patroni. Septimò illis negotijs, quæ vltimò erant à Superioribus commendata orationibus nostris prosperum successum, vel, si Personæ sint commendata, vt à Deo inuentur in eo in quo Orationibus nostris egent. Huc reuocandum est id, pro quo in scheda mensura orandum præscribitur.

Sextò Actus virtutum variarum circa Sanctissimum Sacramentum eliciens.

Primò. *Adorationis*, adorando illud in te ipso susceptum & in omnibus alijs Templis vniuersi mundi, adoratione latria. Porro hunc adorationis actum intensiorem efficias cogitando de illis Templis, in quibus parum honoratur Sanctissimum Sacramentum, vel in quibus grauiora contra eius cultum peccata committuntur. Secundo. *Fidei*, considerando Christum, qui est in SS. Sacramento, à te susceptum, esse verum Deum, & Hominem, & cuius Diuinitati ac Humanitati conueniunt omnia ea, quæ de ijs credit S. Ecclesia, & quæ de ijs negarunt Hæretici. Tertio, *Spei*, sperando à Christo, vt à

Deo,

Deo, multa dona naturalia, & supernaturalia gratiæ & gloriæ, tanquam à Causa principali, ab homine verò eadem per eius merita acquiritur. Quartò *Charitatis*. Primò eliciendo internum quondã voluntatis feruoræ amplexum erga Christum vt Deum, & Hominem. Secundò gaudendo, quod eius Diuinitas tam perfecta sit in se, & respectu nostri, vt perfectè cognosci non possit Tertio gaudendo, quod in celis ab Angelis & Beatis, in hac verò vita à Christianis, iustis præsertim ac Sanctis aliquatenus colatur, & ametur, & quod eius Corpus & Anima in Cælis tam beata sit, & tot donis ornata. Quartò dolendo, quod tot peccata contra illum facta sint, fiant & futura sint à te & ab alijs. Item quod, licet ipse tam multa fecerit, & passus sit pro humano genere, tamen culpa suã tam multi damnantur. Quintò. Desiderando. Primò, vt, quàmprimùm fieri potest, cessent peccata & imperfectiones in mundo. Secundò vt iusti multiplicentur, & Sancti proficiant maximè in sanctitate cum perseuerantia. Tertio vt infideles, & alij ad veram fidem perducantur. Quartò vt Deus, & Christus, vt homo positiuè honorentur, & amentur ab hominibus, eo modo, quo Deus ipse vult se & Christi Humanitatem amari & honorari.

Septimò distingue in Christo, vt Deo, attributa eius Diuinitatis, & alias perfectiones, & eorum occasione diuersos actus elicias. Primò cogitando de eius independentia, seu de eo, quod est à se, vt Theologi dicunt; & roga, vt eandem tibi det, vt ab alio nullo dependas, nisi ab eo, & à Superioribus solis propter eum. Secundò de Æternitate; & roga longam vitam ad agendum & patiendum pro eo quàm plurima: Tertio de Immenitate; & desidera vt in omnibus locis cognoscat & ametur; & pro illis peccatis, quæ sunt alicubi in quandam recompensationem elice intensum actum adorationis & amoris erga illum. Quartò cogitando de infinità vt Christi Domini effectus naturales & supernaturales producendi; & roga, vt tibi omnis generis dona naturalia & supernaturalia det, vt ita possis esse, quasi esca quãdam vel rete ad capiendos omnes homines, & ad eius amorem adducendos. Quintò de eius infinità sapientia; & roga, vt det tibi scientiam rerum illarum, quibus egres ad instructionem tuã & aliorum: donum consilij, Prudentiæ, discretionis spirituum, & tuo Ordini profectum in virtute & in literarum studijs. Sextò de Bonitate illius; & roga vt in actibus tuis Deus non videat, nisi bonitatem; quod fiet, si omnes actus tui liberi fiant sine imperfectionibus & propter finem supernaturalem, scilicet Deum. Septimò de eius Filiatione ac Hypostasi, per quam Christus constituitur in esse Filij; & roga, vt ipse tibi, quantum fieri potest tam libenter & copiosè (proportionaliter loquendo, & de potentia ordinaria) comunicet perfectiones naturales & supernaturales gratiæ & gloriæ, quæ filiis suis per adoptionem concedi possunt, quantum ipsi per generationem actiuam fuerunt communicata illa, quæ ipse habuit in se, vt est compositum quoddam ex persona Verbi & natura humana. Postremò cogitando de concursu eius actuali ad omnes actiones creaturarum, & roga, vt, sicut ille actualiter suum concursum, quo tecum, & in te concurrat ad actiones tuas refert ad se tanquam ad finem, ita omnes & singulas actiones, nullã neglectã, actualiter ordines ad eum, propter eum, idque ita perfectè, vt nullas res in actionibus tuis, in recto vel obliquo sit, ad quam Deus directè non concurrat: vt nullus defectus in ijs reperiatur, hunc enim solum Deus producere non potest.

Eodem modo alias perfectiones in Deo distinguere poteris, & earum occasione alios actus elicere, V. G. gaudij, gaudendo, quod illas perfectiones Deus habeat in se; Gratiarum actionis, quod eas nobis manifestarit, & effectus ad hoc proportionatos ijs, nobis communicarit. Simili modo distinguendæ sunt perfectiones Humanitatis Christi, tam eæ, quæ ad integritatem spectant Naturæ humanæ, vt sunt Corpus cum membris, Anima cum potentijs, rationalibus & irrationalibus, quàm quæ Naturæ superadditæ sunt, siue sint habitus, siue actus, ij vel permanentes, vt visio beata, vel transeuntes, vt actus loquendi, orandi, miracula patrandi, &c.

In considerandis autem Animæ potentijs & habitibus, inter cetera rogabis Christum Deum, vt potentias tuas efficiat quàm simillimas suis, ita ea s ornando habitibus, sicut eius potentia ornata erant, & ita excitando eas ad actus, sicut excitabat suas. Considerando quodlibet membrum Christi ante te pendens in Cruce, rogabis, vt sicut in eo verbum dirigebat ea membra, & mouebat perfectissimo modo, ita etiam ingressus ipse ad te in Sanctissima Communione, non modò potentias internas sed etiam omnia membra & actiones externas dirigat, vt sis quoddam exemplar, & veluti imago Humanitatis Christi, exprimens quàm simillimè illi modo, quo Christus Dominus, vt Homo, faciebat intus & extra; hæc est enim illa transformatio, quæ à Sanctis Doctoribus numeratur inter fructus Communionis.

Ultimò claudenda est tota Communio & Gratiarum actio, præsentando Christum Dominum in Sanctissima Eucharistia susceptum Spiritibus Beatis.

Ad Angelos Sanctos. Aspicite Ministri Altissimi, verbum illius facientes, primogenitum Patris æterni, quem introeuntem in orbem terrarum, iussu Patris cælestis adorastis, & fa-

cedere, quibus annorum meorum series perpetuo crescens nunquam in eadem mora subsistens, voluitur.

Ad D. Iesum. Recedo à te modicum, Domine mi, sed non sine te, consolatio felicitas, & omnè bonum animæ meæ, & me tuæ amplissimæ charitati, cum omnibus Fratribus, amicis & inimicis nostris vehementer commendo. Amānos Domine, quantum potes, & tuo amore inebria, & transforma nos quā simillimè in te, gaudium & exultatio Cordis nostri: & fac, vt toti simus in te, toti occupemur in te, & propter te, nihilque sit obiectum verborum actionumque nostrarum internarum & externarum, nisi tu, amor noster, & omnè bonum nostrum; qui viuus & regnas, &c.

Ad SS. Apostolos. Aspiciate Euangelij prædicatores clarissimi vestrum dilectissimum Magistrum, quem toto corde tam ardentè amatis, & facite me eundem super omnia intimis cordis medullis feruenter amare.

Ad SS. Martyres. Aspiciate testes Fidei fortissimi Christum crucifixum, pro cuius amore sanguinem vestrum tam libenter sudistis; & facite me pro eius amore perpetuis cruciari molestijs, & semper in Cruce viuere, & Cruce quā molestissima, siue naturæ imperio, siue manibus impiorum ad Dominum meum migrare.

Ad SS. Confessores Pontifices. Aspiciate Pastores gregis Dominici Agnum immaculatum, quem omnipotenti Deo in sacro Altari in odorem suauitatis immolastis, & facite me in tanto Sacrificio occupatum, dignè illud Deo offerre, & me ipsum tam sacræ oblationi associatum, perpetuè eidem per opera Sancta quā maximè in odorem suauitatis immolare.

Ad SS. Confessores Religiosos. Aspiciate Serui fideles Domini mei, dulcem & dilectum Dominum vestrum, pro quo omnia huius mundi oblectamenta & affectu & reipsa reliquistis; & facite me pro eiusdem amore in hoc statu pauperulo vsque à mortem perseuerare, & ad magnæ sanctitatis fastigium peruenire, purè propter D. Deum meum.

Ad BB. tui Ordinis. Aspiciate Fratres charissimi Ducem vestrum, cui vos verbo & exemplo tantoperè in hac vita conformastis; & facite me & omnes Fratres nostros adhuc pro eius honore in S. Ecclesia militantes copiosam animarum prædam, sine detrimento nostræ Professionis reportare, & auctos quā plurimis & optimis operarijs ad eandem vineam vocatis cum grandibus manipulis meritorum ad vestram & Ducis nostri Societatem peruenire.

Ad SS. Virgines. Aspiciate Sponsæ Agni immaculati dilectum vestrum, cui vestram virginitatem cum tanta exultatione conseruastis; & facite me purum corde & opere semper oculis dilecti mei & vestri apparere, & purum ab omni labe peccati & pænæ obligatione ex hac vita, rectè ad cælum migrare.

Ad Omnes SS. Aspiciate mei amici Charissimi, cōsolatio pauperulæ animæ meæ Magistrum, Authorem, & præmium vestræ Sanctitatis, & facite me iisdem passibus in magna, & Spiritui Ordinis mei conformi sanctitate semper pro-

cedere, quibus annorum meorum series perpetuo crescens nunquam in eadem mora subsistens, voluitur.

Ad D. Iesum. Recedo à te modicum, Domine mi, sed non sine te, consolatio felicitas, & omnè bonum animæ meæ, & me tuæ amplissimæ charitati, cum omnibus Fratribus, amicis & inimicis nostris vehementer commendo. Amānos Domine, quantum potes, & tuo amore inebria, & transforma nos quā simillimè in te, gaudium & exultatio Cordis nostri: & fac, vt toti simus in te, toti occupemur in te, & propter te, nihilque sit obiectum verborum actionumque nostrarum internarum & externarum, nisi tu, amor noster, & omnè bonum nostrum; qui viuus & regnas, &c.

Vltimò dic: Respice, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Iesus Christus non dubitauit manibus tradi nocentium, & Crucis subire tormentum. Qui tecum viuuit & regnat, &c.

CAPVT DECIMVMNONVM.

Modus audiendi Sacrum.

DVM Sacerdos ad pedem aræ confitetur 178.
palam, excita in te quā potes maximum dolorem peccatorum, veniamque enixè postula, vt quoad culpam omnem & pænā liber sis à peccatis.

Dum deinde ascendit ad altare illud osculaturus, adora omnes cælitè, eosque tibi ac tuis tam Regno & ciuitati, quā incolis, & domicilio tuo, atque aded mundo toti auxiliatoris aduoca.

In introitu ad ea, quæ legit de libro, aduerte (id quod seruandum erit semper dum quid clarè voce Sacerdos pronuntiat) eosque in te accende affectus quos verba quæ legit Sacerdos exigūt. Quod si exilis debilisque vox Sacerdotis non auditur, dic pluries. *Benedicta sit Sancta Trinitas, & indiuidua vnitas, Constrebinur ei quia fecit nobiscum misericordiam suam Gloria Patri, &c.*

Ad Kyrie eleison, dic ter Kyrie eleison; ter Christe eleison, ter Kyrie eleison; quemlibet ternarium ad singulas S. Trinitatis personas dirigendo. Similiter Gloria, cum Sacerdote decurras, quādo id, est laus Dei vna de præcipuis.

Et, Dominus vobiscum, quando minister respondet, *Et cum spiritu tuo;* paucis sed ardentè Deū roga, vt ministris Ecclesiæ suæ omnem gratiam & dona necessaria ad officium suum ritè exequendum dignetur elargiri.

Ad Oraciones quas Sacerdos dicit, attende, eisque similes affectus tuos associa, & quod petit tu quoque pete: Alias deinde communes Ecclesiæ necessitates Deo erunt commendandæ, maximè verd quæ hic adjiciam. Primò. Conuersio eorum, qui carent lumine fidei. Secun-